

Dosarul nr.2ra-339/22
2-20058149-01-2ra-04042022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Dimitriu)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci,)

ÎN C H E I E R E

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sadoveanu Alecu și XXX,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sadoveanu Alecu și
XXX împotriva pârâtei Nistoran (Sadoveanu) Inga, intervenient accesoriu Direcția
pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău cu privire la
stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, prin care s-a
respins apelul declarat de Sadoveanu Alecu și XXX și s-a menținut hotărârea
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2021,

c o n s t a t ă :

La 28 mai 2020, Sadoveanu Alecu și XXX au depus cerere de chemare în judecată
împotriva pârâtei Nistoran (Sadoveanu) Inga, intervenient accesoriu Direcția pentru
Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea
domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că prin hotărârea Judecătoriei sect. Botanica, mun.
Chișinău din 11 aprilie 2016, s-a desfăcut căsătoria încheiată între Sadoveanu Alecu și
Sadoveanu Inga.

S-a stabilit locul de trai al copilului minor XXX, născut la XXX, la domiciliul
tatălui - Sadoveanu Alecu.

S-a stabilit locul de trai al copilului minor XXX, născut la XXX, la domiciliul
mamei – Nistoran (Sadoveanu) Inga.

S-a încasat de la Sadoveanu Alecu în beneficiul lui Sadoveanu Inga pensia pentru
întreținerea copilului minor XXX, născut la XXX, în mărime fixă de 811 lei, începând cu
11 septembrie 2015 și până la pierderea dreptului de întreținere.

În rest s-au respins ca neîntemeiate cerințele înaintate de Nistoran (Sadoveanu) Inga
și Sadoveanu Alecu.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, s-a respins apelul

declarat de Sadoveanu Alecu.

S-a admis apelul declarat de Nistoran (Sadoveanu) Inga și s-a casat hotărârea Judecătorei sect. Botanica, mun. Chișinău din 11 aprilie 2016, cu pronunțarea în a unei noi hotărâri, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Nistoran (Sadoveanu) Inga către Sadoveanu Alecu, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

S-a stabilit domiciliul copiilor XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, cu mama - Nistoran (Sadoveanu) Inga.

S-a încasat de la Sadoveanu Alecu în beneficiul lui Nistoran (Sadoveanu) Inga, pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori - XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, în mărime de 2000 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu 25 mai 2017.

S-a respins cererea reconvențională înaintată de Sadoveanu Alecu către Nistoran (Sadoveanu) Inga privind stabilirea locului de trai a copiilor minori.

În rest, hotărârea Judecătorei s. Botanica, mun. Chișinău din 11 aprilie 2016 în partea desfacerii căsătoriei s-a menținut.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, s-a respins recursul declarat de Sadoveanu Alecu, prin intermediul avocatului Popescu Dorin și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017.

Reclamantii au indicat că Nistoran (Sadoveanu) Inga după divorț nu participă la întreținerea copilului minor XXX și nu îi acordă nici un sprijin material sau financiar.

Începând cu 11 septembrie 2015 copilului minor XXX locuiește cu Sadoveanu Alecu, fapt care poate fi confirmat prin numeroasele acte de constatare dar și prin audierea minorului, însă Nistoran (Sadoveanu) Inga încasează lunar pensia de întreținerea a copilului minor XXX, iar banii îi utilizează în scopuri personale, deoarece de creșterea și educarea minorului se ocupă doar Sadoveanu Alecu.

Astfel, în temeiul art. 48 alin. (2) din Constituție și art. 58 din Codul familiei, părinții sunt obligați în egală măsură să asigure creșterea, educarea și instruirea copiilor săi, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu ei sau separat.

Stabilirea domiciliului copilului minor XXX, cu tatăl corespunde intereselor copilului minor care a împlinit deja vârsta de 14 ani și potrivit prevederilor art. 53 alin. (5) Codul familiei, este în drept să decidă de unul singur unde și cu cine dintre părinți dorește să locuiască, precum și atașamentului lui față de tatăl său.

Copilul minor XXX, născut la XXX, la momentul depunerii prezentei acțiuni a atins vârsta de 14 ani, astfel, în cazul încălcării drepturilor și intereselor legitime ale copilului, inclusiv prin neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți a obligațiilor de întreținere, educație și instruire, sau în cazul abuzului de drepturile părintești, copilul poate să se adreseze de sine stătător autorității tutelare pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, iar de la vârsta de 14 ani - instanței judecătorești.

Reclamantii au solicitat stabilirea domiciliului copilului minor XXX, cu tatăl său - Sadoveanu Alecu, încasarea de la pârâta Nistoran (Sadoveanu) Inga, în folosul reclamantului Sadoveanu Alecu a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariul și/sau din alte venituri, de la momentul depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către copil, pensia de întreținere să fie încasată din perioada anterioară adresării în judecată, și anume din data de 29 mai 2017, precum și încasarea cheltuielilor judecătorești.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Sadoveanu Alecu și XXX împotriva pârâtei Nistoran (Sadoveanu) Inga, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a constatat dreptul copilului minor XXX, care a atins vârsta de 14 ani, de a alege cu care dintre părinți vrea să locuiască după atingerea acestei vârste (intervenită la 13 martie 2020).

În rest, în partea în care se referă la stabilirea domiciliului copilului minor care a atins vârsta de 14 ani, după atingerea acestei vârste, de către instanța de judecată, precum și în partea încasării pensiei de întreținere a copilului și încasarea cheltuielilor de judecată, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că legislația nu permite intervenția instanței de a stabili domiciliul minorului care a atins vârsta de 15 ani conform voinței cererii acestuia pe care o exprimă în cerere, deoarece la caz nu există însăși situație litigioasă.

Ca urmare, instanța a admis parțial cererea, în sensul constatării dreptului copilului minor XXX, care a atins vârsta de 14 ani, de a alege cu care dintre părinți vrea să locuiască după atingerea acestei vârste (intervenită la 13 martie 2020), segment care se încadrează în cerința generală de determinare a domiciliului minorului și este în interesul superior al minorului.

Cu referire la cerința reclamantului de încasare a pensiei de întreținere a copilului XXX, din perioada anterioară adresării în judecată, și din 29 mai 2017, până la adresarea în instanță, – este în contradicție cu faptele stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, prin care s-a încasat de la Sadoveanu Alecu în beneficiul lui Nistoran (Sadoveanu) Inga, pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori - XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, în mărime de 2000 lunar, pentru fiecare copil, începând cu 25 mai 2017.

Astfel, în temeiul 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Respectiv, rediscutarea celor constatate într-o hotărâre irevocabilă, ar constitui o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, adică o încălcare a art. 6 CEDO.

Referitor la cerința încasării pensiei de întreținere a copilului XXX pentru perioada de la adresarea în instanță, anume din 28 mai 2020, instanța a reținut că nu este contestat de ambele părți, faptul că, la momentul de față, în mod faptic, cu părinții copiilor Sadoveanu Alecu și Nistoran Inga se află câte un copil - XXX se află la locul unde locuiește tatăl acestuia Sadoveanu Alecu, indiferent de motivele aflării acestuia la locul respectiv; iar copilul XXX se află și locuiește împreună cu mama sa - Nistoran Inga, situație de fapt care nu este obiectată de nici una din părți.

Instanța de fond a constatat că reclamantul în nici un mod nu a prezentat dovada constatării locuirii minorului cu el, întru exercitarea dreptului minorului care a împlinit 14 ani, cu încetarea efectelor încasării în sens invers a pensiei alimentare, cu probarea situației materiale a ambelor părți și eventuala schimbare a acesteia de la emiterea hotărârii irevocabile, inclusiv în contextul hotărârii de plată a pensiei în folosul pârâtei de

la reclamant pentru copii comuni, eventuala compensare a obligațiilor de plată, elemente faptice și de drept care nu permit de a se constata întrunirea condiției de admisibilitate a încasării de la pârâtă în folosul reclamantului Sadoveanu Alecu a cuantumului de ¼ din salariu și venituri ale pârâtei, sau alt quantum mai mic în limitele art. 74 al. (3) Cod familie, și anume faptul că părintele Nistoran Inga nu participă la întreținerea copilului XXX.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 mai 2021, Sadoveanu Alecu și XXX au declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2021, și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, s-a respins apelul declarat de Sadoveanu Alecu și XXX și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2021.

La 21 februarie 2022, Sadoveanu Alecu și XXX a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare au invocat că atât hotărârea primei instanțe cât și decizia instanței de apel sunt emise cu încălcarea dreptului procedural, cauza fiind examinată în lipsa reclamantului și a intervenientului accesoriu.

Instanțele inferioare au respins pretenția privind încasarea pensiei de întreținere fără a motivare corespunzătoare, și nu este clar din care considerente urmează să achite în continuare pensiei alimentară mamei, dacă copilul locuiește cu tatăl său.

Instanța de apel greșit a concluzionat că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 octombrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit dovezii de al fila dosarului 231 Vol. I, instanța de apel a comunicat participanților al proces decizia motivată la 11 ianuarie 2022, respectiv, cererea de recurs declarată la 21 februarie, se încadrează termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 04 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul,

informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 06 aprilie 2022, potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 22 Vol. II.

La 20 aprilie 2022, Nistoran Inga a depus referință menționând că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, iar relatarea situației de fapt din recurs nu este reală recurentul, recurentul încercând doar să inducă instanța în eroare.

Intimata a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de

rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat Sadoveanu Alecu și XXX, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Sadoveanu Alecu și XXX.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh